

De Financiële Begrippenlijst

Nieuw & Actueel in 2017

SINDS 2010 ZET DE FINANCIËLE BEGRIPPENLIJST – WWW.DFBONLINE.NL – JAARLIJKS EEN AANTAL NIEUWE (EN SOMS AFGESTOFTE, MAAR ZEER ACTUELE) BEGRIPPEN RONDOM ECONOMIE EN FINANCIËLE MARKTEN VOOR U OP EEN RIJTJE. DIT IS DUS DE 8STE “NIEUW & ACTUEEL” UITGAVE, DIT KEER MET 50 BEGRIPPEN.

De Financiële Begrippenlijst is het meest uitgebreide en diepgravende financieel-economische lexicon in het Nederlandse taalgebied. Een financieel woordenboek met meer dan 18.000 begrippen op het gebied van economie, geldzaken, financiële markten, beurs en beleggen, onderling verbonden door meer dan 180.000 verwijzingen. Uitgelegd in begrijpelijke taal. De Financiële Begrippenlijst is geen ‘wiki’; een deskundige redactie houdt de inhoud voortdurend actueel, hierbij actief geholpen door de bezoekers van de website. Nieuwe lemma’s worden bijna dagelijks toegevoegd, aan de inhoud wordt voortdurend geschaafd. Onafhankelijk, niet geliëerd aan enige financiële instelling.

Wat waren nieuwe (of afgestofte) begrippen in het nieuws van 2017?

[achteruit sparen](#) | [alt-coins](#) | [Alzheimerbelasting](#) | [BAT-aandelen](#) | [betekeniseconomie](#) | [Bos-belasting](#) | [Brexitannië](#) | [Catalexit](#) | [cryptobelegger](#) | [cyberpolis](#) | [distributed ledger-technologie](#) | [Dunkelflaute](#) | [dwanglicentie](#) | [erfpachtvluchteling](#) | [Europese Centrale Boeman](#) | [Fat Cat Wednesday](#) | [flexisme](#) | [flitsbetaling](#) | [Fort Oranje](#) | [Frightful Five](#) | [geiteneconomie](#) | [gig worker](#) | [groenwassen](#) | [Hoopbarometer](#) | [informeel-kapitaalafspraken](#) | [initial coin offering](#) | [Invest-NL](#) | [kloonpolis](#) | [klusjeseconomie](#) | [krimpflatie](#) | [levensloonzekerheid](#) | [Macronisme](#) | [microbeleggingsplatform](#) | [ontcasher](#) | [Oudedagsverplichting](#) | [Paradise Papers](#) | [pechfonds](#) | [scharrelondernemer](#) | [schokdemper \(eurozone\)](#) | [scholingsrugzak](#) | [schuldenbeest](#) | [Super Thursday](#) | [teflonbeurs](#) | [tegeltaks](#) | [Trumpflatie](#) | [Trumpoline](#) | [tussenbaan](#) | [verzuim-bv](#) | [wegloopcompensatie](#) |

De favorieten van de redactie

Het jaar 2017 was bijzonder roerig. Economisch gezien waren onder meer de Brexit, cryptovaluta (digimunten), belastingontwijking en -ontduiking en het beleid van de Amerikaanse president Donald Trump zeer dominant in het nieuws. De redactie keek echter niet alleen naar actualiteit, maar ook naar de klank en originaliteit, en vond de volgende begrippen aansprekend (alfabetisch): [cryptobelegger](#), [flexisme](#), [groenwassen](#), [kloonpolis](#), [krimpflatie](#), [scharrelondernemer](#), [wegloopcompensatie](#).

Wat betekenen de rode en groene hyperlinks?

Is een woord waarnaar verwezen wordt gemarkeerd met [groen](#), dan komt het begrip ook voor in deze lijst van nieuwe woorden (en ook op www.dfbonline.nl uiteraard). Is de kleur [rood](#), dan vindt u de betekenis alleen online, en niet in dit document.

Uitleg per begrip

[achteruit sparen](#)

Ludieke aanduiding voor de situatie dat op [spaargeld](#) een [negatief \(totaal\)rendement](#) wordt gemaakt waardoor het [sparsaldo](#) in feite afneemt. Het gaat daarbij om een combinatie van lage (of zelfs [negatieve](#)) rente, (te) hoge [spartaks](#), bankkosten en [inflatie](#).

[alt-coins](#)

Verzamelnaam voor andere digitale munten dan de [Bitcoin](#). Naast de Bitcoin bestaan er tientallen andere vormen van [cryptografisch geld](#); die digimunten zijn alternatieven voor de Bitcoin, vandaar de benaming ‘alt-coins’. Vergelijk: [Alt-A loans](#).

[Alzheimerbelasting](#)

VK: ironische benaming voor een voorstel uit het verkiezingsprogramma van de Conservatieve partij (mei 2017) om vermogende Britten mee te laten betalen aan hun zorg. De desbetreffende zorgkosten worden dan opgeteld en moeten bij overlijden uit de [erfenis](#) voldaan worden. Engels: *Alzheimer tax, dementia tax*.

[BAT-aandelen](#)

China: aanduiding voor de drie grote [internet](#)bedrijven: Baidu (zoekmachine, vergelijkbaar met Google), Alibaba (vergelijkbaar met Amazon) en Tencent (aanbieder van een grote hoeveelheid verschillende internet-gerelateerde diensten en producten). Naar analogie met de [FANG stocks](#) in de VS.

[betekeniseconomie](#)

Een nogal modieuze term die anno 2017 wordt gebruikt om aan te geven dat niet volstaat om te streven naar [aandeelhouderswaarde](#) of [winst](#), maar dat een onderneming in het huidige tijdgewricht alleen maar succesvol kan zijn als ook om maatschappelijke waarde en betekenis worden ‘geleverd’. Het gaat hierbij dus om een omslag in het denken van financiële waarde naar maatschappelijke waarde en het vooral ook in praktijk brengen van dat principe. In de term betekenis-economie staan drijfveren, waarden en idealen centraal. De waarde van een merk of bedrijf wordt bepaald door de mate van zingeving die zij de [consument](#) weet te bieden; meer zingeving geeft een sterkere emotionele binding met het merk. Zie ook: [bedrijfswaardering](#), [waardecreatie](#), [merkwaarde](#),

sterk merk, maatschappelijk verantwoord ondernemen, duurzaam ondernemen, sociaal ondernemen, impact investering, economie van het geluk. Vergelijk: [financieel gedreven economie](#), [financieel gedreven bedrijfscultuur](#), [aandeelhouderswaarde](#), [shareholder value benadering](#), [cijferfetisjisme](#).

Bos-belasting

Informele naam voor een idee van oud-minister van Financiën Wouter Bos. In zijn huidige rol als topman van het [VU Medisch Centrum](#) (VUmc) in Amsterdam heeft hij geopperd farmabedrijven een maximale [winstmarge](#) van 10% op te leggen. Winsten boven de 10% zouden dan worden [afgeroomd](#). In 2016 behaalden dertien van de vijftien grootste farmaconcerns een winstmarge van meer dan 10%. De kans dat de Bos-belasting er gaat komen lijkt overigens klein. Zie ook: [Big Pharma](#). Vergelijk: [BosBank](#), [Turteltaks](#), [Tobintaks](#), [obesitaks](#), [fairness-taks](#), [backpacker-tax](#).

Brexitannië

Spottende aanduiding voor Groot-Brittannië nadat de de onderhandelingen met de [Europese Unie](#) (EU) in 2019 zijn beëindigd en dat land zich dan heeft losgemaakt van de EU. Zie ook: [brexit](#).

Catalexit

Term die medio 2017 ontstond als aanduiding voor de situatie dat Catalonië zich als zelfstandige republiek zou afscheiden van het Spaanse koninkrijk. Eigenlijk een nieuwe loot aan de 'exit-boom': eerder ontstonden onder meer [Grexit](#), [Frexit](#), [Nexit](#), [Spexit](#), [brexit](#) en [Fixit](#). In het onderhavige geval gaat het dus niet om een rechtstreeks uittreden uit de [Europese Unie](#) (EU), maar bij een eventuele afscheiding is het gevolg wel dat de Republiek Catalonië geen deel meer uitmaakt van de EU. Bij het op 1 oktober 2017 in Catalonië gehouden (overigens volgens Spaans recht ontoelaatbare) referendum over afscheiding heeft van de 42% uitgebrachte stemmen ruim 90% voor afscheiding gestemd. Daarmee ontstond een uiterst gespannen situatie, vooral nadat het Catalaanse parlement op 27 oktober 2017 de onafhankelijkheid afkondigde. De centrale regering in Madrid heeft vervolgens direct het Catalaanse parlement ontbonden, de regering van Catalonië ontslagen en het bestuur over de provincie overgenomen. Een aantal ministers van Catalonië werd gearresteerd en vastgezet; president Puigdemont week uit naar België. Tot de uitslag van de verkiezingen lijkt er een patstelling te zijn ontstaan.

Cryptobelegger

Een [belegger](#) in [cryptografisch geld](#), zoals bijvoorbeeld [Bitcoins](#). Zie ook: [initial coin offering](#). Vergelijk: [cryptobeursgang](#).

cyberpolis

Ook: [cyberrisicoverzekering](#). Een verzekeringsproduct dat personen en (vooral) organisaties verzekert tegen de gevolgen van [hacking](#), dataverlies, diefstal van gegevens en [cyberaanvallen](#) met bijvoorbeeld een [gijzelingsvirus](#). De [polis](#) geeft in het algemeen recht op technische en juridische ondersteuning in het geval van schade en soms ook de kosten om eventuele [reputatieschade](#) te ondervangen. Zie ook: [cyber](#), [cybercriminaliteit](#), [cyberaanval](#), [business continuity](#).

distributed ledger-technologie

De distributed ledger-technologie is een manier om [transacties](#) en [saldi](#) digitaal in een netwerk te administreren. In een traditionele [administratie](#) houdt een centrale partij een [grootboek](#) bij. In de distributed ledger-technologie houden alle deelnemers het gezamenlijke [grootboek](#) bij op hun eigen computers. Zo ontstaat een gedeeld, decentraal, grootboek (een 'distributed ledger'). Op deze manier kunnen transacties direct, zonder tussenpartijen en met in principe lage kosten, plaatsvinden tussen verzender en ontvanger. De bekendste verschijningsvorm van deze technologie is de [blockchain](#). Veel banken en andere financiële instellingen onderzoeken het gebruik van de technologie voor diverse doeleinden met het oog op de mogelijke efficiency-voordelen: door het gebruik van een uniforme [infrastructuur](#) en de decentrale opslag van data zijn minder tussenpartijen nodig, kunnen processen gestroomlijnder lopen en kan communicatie tussen marktpartijen eenvoudiger uitgevoerd worden. Invoering ervan in de financiële sector zal ook aanpassingen van [centrale banken](#) en [toezichthouders](#) vergen, bij het gebruik door de centrale bank zelf of door de financiële marktpartijen. Zie ook: [administratie](#), [grootboek](#), [transactie](#), [saldo](#), [blockchain](#), [cryptografisch geld](#), [bitcoin](#).

Dunkelflaute

Van oorsprong (maar internationaal steeds vaker gebruikte) Duitse aanduiding voor een combinatie van donkerte ([Dunkelheit](#)) en windstille ([Windflaute](#)) gedurende langere periodes. In toenemende mate maken beleidsmakers zich - door de toenemende overschakeling op zonne- en windenergie - zorgen over de [leveringszekerheid](#) van energie. Steeds meer kolen-, gas- en kerncentrales worden gesloten en de opslag van het overschot aan onder gunstige omstandigheden opgewekt vermogen is voorlopig een groot probleem.

dwanglicentie

Ook: [verplichte licentie](#) of [wettelijke licentie](#). Begrip uit het Nederlandse [octrooi](#)recht: een door de minister van Economische Zaken aan de bezitter van een octrooi opgelegde plicht om een aangewezen persoon of onderneming een [licentie](#) te verlenen om het desbetreffende product te mogen produceren en verkopen. Het moet gaan om een zaak van algemeen belang in situaties die maatschappelijk zeer onwenselijk zijn, bijvoorbeeld een door een octrooi beschermd medicijn dat door de producent tegen een mogelijk onredelijk hoge prijs wordt aangeboden. Zie ook: [nationale sluis](#), [Zorginstituut Nederland](#).

erfpachtvluchteling

Eigenaar van een huis in een stad waar [erfpacht](#) wordt geheven en die groot bezwaar heeft tegen deze [belasting](#) en/of de hoogte van het tarief en om die reden de desbetreffende stad 'ontvlucht'. Zie ook, [belasting](#), [woonlasten](#), [erfpacht](#).

Europese Centrale Boeman

Ironische bijnaam (waarschijnlijk bedacht door bankmedewerkers) voor de [Europese Centrale Bank](#) (ECB).

Fat Cat Wednesday

Letterlijk: [woensdag van de vette katten](#). De dag waarop

topmannen van het Britse bedrijfsleven in 2017 al meer verdienen dan de gemiddelde werknemer de rest van het jaar. Dit wordt jaarlijks onderzocht door het Britse onderzoeksbureau High Pay Centre (HPC). In 2017 viel deze dag op woensdag 4 januari 2017; om 12:00 uur passeerden de verdienen van [chief executive officers](#) (ceo's) en andere top-[bestuurders](#) uit het Britse bedrijfsleven de grens van 28.200 [Britse pond](#), het gemiddelde salaris van Britse werknemers. Het onderzoeksgebied omvat alle topverdieners in het VK die jaarlijks £ 4 miljoen of meer verdienen, afgezet tegen een gemiddeld salaris van £ 28,200. Internet: highpaycentre.org.

Zie ook: [fat cat](#), [loonkloof](#), [inkomenskloof](#), [inkomensongelijkheid](#), [topinkomen](#), [zelfverrijking](#), [exhibitionistische zelfverrijking](#), [perverse prikkels](#), [kleptokraat](#), [poenpakker](#), [geldwolf](#), [graaier](#), [mogul](#), [magnaat](#), [CEO-to-worker pay-ratio](#), [Tinbergennorm](#), [moderne slavernij](#). Vergelijk: [baas-koelieroeratio](#), [CEO-to-worker pay-ratio](#), [belastingbevrijdingsdag](#).

flexisme

Het verschijnsel dat werkgevers hun flexibele krachten vaak niet als volwaardig behandelen en achterstellen op basis van hun contractvorm. Gebleken is dat werkgevers veel minder investeren in tijdelijke krachten. Ze bieden minder scholing aan en belonen en behandelen hen soms anders dan vaste krachten. Engels: *flexism*. Zie ook: [flexwerker](#), [flexibele baan](#), [flexcontract](#), [flexibele schil](#), [flexicurity](#), [employability](#), [lean and mean](#), [hire and fire](#), [microjob](#), [cloudwerker](#), [combinatiebaan](#), [stapelbanen](#), [working poor](#), [McJobs](#), [sociale dumping](#), [levenslooponzekerheid](#), [keurslijfeconomie](#).

flitsbetaling

Aanduiding voor een [realtime betaling](#) naar een rekening bij een bank in een andere [lidstaat](#) van de [Europese Unie](#) (EU).

Zie ook: [betalingenverkeer](#), [overboeken](#), [transfer](#), [real-time](#), [realtime betalen](#).

Fort Oranje

Ook: *Fort Nederland*. Benaming voor een Nederlandse [economie](#) waarin voor buitenlandse partijen drempels worden opgeworpen om belangrijke Nederlandse ondernemingen in vitale sectoren te beschermen tegen ongewenste [overnames](#). Na een lange periode waarin juist de 'vrije markt' (met alle voor- en nadelen van dien) werd gepropageerd door het Nederlandse bedrijfsleven, is er nu (2017, na een overnamebod op Unilever en AkzoNobel) een tegenbeweging ontstaan en wordt zowel door de politiek als het bedrijfsleven gepleit voor een betere bescherming van vitale sectoren voor de Nederlandse economie. De wens is onder meer om bij de beoordeling van overnames van grote Nederlandse bedrijven door buitenlandse concurrenten of investeerders meer factoren mee te laten wegen dan alleen [aandeelhouderswaarde](#) of mededingingsaspecten, bijvoorbeeld aspecten als [werkgelegenheid](#) en [innovatievermogen](#). Zie ook: [overname](#), [vijandige overname](#), [beschermingsconstructie](#), [BV Nederland](#), [innovatie](#), [kenniseconomie](#), [kennisvlucht](#), [menselijk kapitaal](#), [sociaal kapitaal](#), [werkgelegenheid](#), [tafelzilver](#), [Dutch discount](#), [investeringsklimaat](#), [vestigingsklimaat](#), [deglobalisering](#). Vergelijk: [vrije markt](#), [aandeelhouderswaarde](#), [Angelsaksisch model](#).

Frightful Five

Voluit: *The Frightful Five*. Begrip uit de VS: de angstaanjagende vijf. Het gaat hier om de vijf grootste [techbedrijven](#) die steeds meer ons leven domineren, de [Big Tech](#). Zij kenmerken zich vooral door hun [marktmacht](#), het enorme bereik onder gebruikers, hun onvoorstelbare, nauwelijks te controleren datahonger en de overweldigende hoeveelheid financiële middelen die zij bezitten: Apple, Alphabet (de [houdstermaatschappij](#) van Google), Microsoft, Amazon en Facebook. In 2007 waren de vijf grootste Amerikaanse bedrijven Exxon Mobil, General Electric, Microsoft, Citigroup en AT&T (gezamenlijke beurswaarde \$ 1.609 miljard); medio 2017 was dat compleet anders: Apple, Alphabet, Microsoft, Facebook en Amazon (gezamenlijke beurswaarde \$ 2.990 miljard). Zie ook: [techbedrijf](#), [internet](#), [Silicon Valley](#), [Tech Street](#), [tech darling](#), [FANG stocks](#), [GAFA](#), [GAFAM](#), [multinational](#), [powerhouse](#), [beurswaarde](#), [marktkapitalisatie](#), [schaalvoordelen](#), [captive market](#), [marktaandeel](#), [intellectueel eigendom](#), [economische machtspositie](#), [oligopolie](#), [monopolie](#), [dominantie machtspositie](#), [netwerkeffect](#), [wisdom of the crowd](#), [toetredingsdrempel](#), [winner-takes-all markt](#), [antitrust](#), [big data](#), [datamining](#), [informatie-asymmetrie](#), [algoritme](#), [kunstmatige intelligentie](#), [systeemrisico](#), [belastingontwijking](#). Vergelijk: [Big Five](#), [Big Four](#), [Big Pharma](#), [Big Oil](#), [Fragile Five](#), [Baby Bells](#).

geiteneconomie

1. Zimbabwaanse benaming voor de mogelijkheid om schoolgeld in de vorm van een geit te betalen (2017). Het is een vorm van [ruilhandel](#) als gevolg van een volledig ingestorte economie door jarenlang wanbeleid van president Robert Mugabe. Er wordt in het land haast niets meer geproduceerd waarmee (harde) buitenlandse valuta kunnen worden verdiend.
2. De bedrijfstak van de geitenhouderij en daaraan verbonden activiteiten.

Ad 1, zie ook: [economie](#), [bedrijfstak](#). Ad 2, zie ook: [ruilhandel](#), [ruileconomie](#), [zachte valuta](#), [hyperinflatie](#), [landenfaillissement](#), [Zimbabwaanse dollar](#), [Political Risk Index](#). Vergelijk: [harde valuta](#).

gig worker

Iemand die geen vaste baan heeft maar [inkomen](#) haalt uit allerlei kortlopende klusjes, van klusje naar klusje leeft. Zo iemand maakt deel uit van de 'gig economy' (klusjes-economie). Zie ook: [arbeid](#), [gig economy](#), [microjob](#), [dagloner](#), [flexwerker](#), [hire and fire](#). Vergelijk: [vast contract](#), [zelfstandige zonder personeel](#), [bullshit-job](#).

groenwassen

Het zich [duurzamer](#) voordoen dan in werkelijkheid het geval is. Zo wordt bij de [uitgifte](#) van obligaties soms ten onrechte het label [groene obligaties](#) (*green bonds*) meegegeven zodat beleggers denken dat er sprake is van een duurzaam doel. Ook is de rechtstreekse aanwending van de gelden vaak wel gericht op groene doelstellingen, maar wordt in feite meer ruimte gecreëerd voor de financiering van niet-duurzame investeringen. Engels: *green washing*. Vergelijk: [witwassen](#), [zwartwassen](#).

Hoopbarometer

De Hoopbarometer werd ontwikkeld door het *Institute of Leadership & Social Ethics* - verbonden aan de Evangelische Theologische Faculteit in Leuven- en de *Happiness Economics Research Organisation* van de Erasmus Universiteit in Rotterdam. De barometer (die in januari 2017 werd geïntroduceerd) meet de aspecten cognitie, emotie, deugd, sociaal, verwachting, veiligheid en spiritueel. De eerste (nul)meting laat zien dat maar 15% van de Nederlanders een zeven of hoger scoort en dat 60% een vijf of lager scoort. Zie ook: [economie van het geluk](#). Vergelijk: [beursbarometer](#), [boerenbarometer](#), [uitzendbarometer](#).

informeel-kapitaalafspraken

Benaming voor (omstreden) [belastingdeals](#) ('[rulings](#)') tussen grote ondernemingen en de Nederlandse fiscus. De deals maakten het voor grote bedrijven mogelijk om slechts een klein deel van winst op te geven aan de fiscus. Intern waarschuwden ambtenaren meermaals voor mogelijke gevolgen van dit soort bedenkelijke deals, maar dit leidde niet tot aanpassing van de regelingen. Dit is opmerkelijk, omdat Nederland in 2003 heeft beloofd om informatie over belastingdeals met de [Europese Unie](#) te delen. Zie ook: [informeel kapitaal](#), [multinational](#), [vennootschapsbelasting](#), [belastingontwijking](#), [ruling](#), [belastingparadijs](#).

Initial coin offering

Afgekort: ICO. Ook: *Initial Public Coin Offering*, afgekort IPOCO. Een methode om [financiering](#) te krijgen voor een onderneming die (of project dat) nieuw [cryptografisch geld](#) of een nieuwe toepassing van de technologie achter dit soort [crypto currencies](#), de [blockchain](#)-technologie, wil ontwikkelen. Ook wel betiteld als 'cryptobeursgang'. De methode heeft veel weg van [crowdfunding](#). Door coins te kopen wordt er geïnvesteerd in een project, vaak een [start-up](#). De inschrijvers op een ICO ontvangen bij deelname aan de uitgifte geen aandelen maar zogeheten [tokens](#); meestal krijgen zij ook het recht om als eerste een bepaald aantal van de nieuwe cryptomunten te kopen. Deze manier van [geld ophalen](#) is doorgaans niet gereguleerd; investeerders worden dan op geen enkele manier beschermd. De uitgifte van nieuwe digitale munten middels ICO's is in sommige landen, waaronder China, verboden. ICO's worden daar als een gevaar gezien voor de [financiële stabiliteit](#). In Nederland waarschuwt de [Autoriteit Financiële Markten](#) (AFM) voor de risico's die beleggers lopen bij deelname aan zo'n ICO. Zie ook: [financiering](#), [crowdfunding](#), [geld ophalen](#), [cryptografisch geld](#), [voucher](#), [token](#). Vergelijk: [crowdfunding](#), [initial public offering](#).

Invest-NL

Een door de Nederlandse [overheid](#) nieuw op te richten investeringsinstelling met een kapitaal van 2,5 miljard euro. Ondernemers kunnen bij Invest-NL bij één loket terecht voor risicokapitaal, garanties, exportkredietverzekeringen en internationale financieringsprogramma's. Daarnaast gaat Invest-NL in binnen- en buitenland grote maatschappelijke projecten ontwikkelen en waar nodig meefinancieren. Nederland volgt met de oprichting het voorbeeld van andere EU-landen, die al een dergelijke investeringsinstelling hebben. Invest-NL richt zich

vooral op gebieden als energie, verduurzaming en digitalisering van de [industrie](#). Daarnaast moet het fonds [start-ups](#) helpen doorgroeien naar grotere ondernemingen, waarbij Invest-NL zijn geld behalve in start-ups zelf ook in andere [investeerders](#) steekt. Het initiatief werd in februari 2017 aangekondigd. Vergelijk: [investeringsbank](#), [Nationale Investeringsbank](#), [NL Financial Investments](#), [Netherlands Foreign Investment Agency](#).

kloonpolis

[Zorgverzekering](#): spottende benaming voor [basisverzekeringen](#) met identieke voorwaarden, maar met een andere naam en een andere premie. De polissen zijn gelijk wat betreft dekking, de door de verzekeraar gecontracteerde zorgverleners en de vergoedingspercentage voor niet-gecontracteerde zorg. Er kunnen wel verschillen zitten tussen kloonpolissen. Die gaan echter niet over de inhoud van de polis, maar over de service van de aanbieder, zoals de manier waarop de verzekeraar communiceert (via de post of per mail) en de betaal mogelijkheden die de verzekeraar aanbiedt. Zie ook: [zorgverzekering](#), [basisverzekering](#). Vergelijk: [kloonfonds](#).

klusjeseconomie

Nederlandse term voor het uit Amerika overgewaaide begrip '[gig economy](#)'.

krimpflatie

Bijnaam voor het verschijnsel dat fabrikanten van consumentenartikelen als gevolg van stijgende grondstofprijzen de hoeveelheid van het geleverde artikel in een stukverpakking verkleinen terwijl de prijs van het product gelijk blijft. Dit met als doel de prijsstijging van het artikel te verbloemen. Het verkleinen van de inhoud van verpakkingen kan natuurlijk niet onbeperkt doorgaan. Op een gegeven ogenblik heeft de consument er genoeg van en eist deze waar voor zijn geld. Dan is de producent gedwongen om een prijsverhoging door te voeren. Engels: shrinkflation. Zie ook: [grondstoffen](#), [inflatie](#). Vergelijk: [agflatie](#).

levensloopenzekerheid

Het verschijnsel dat het voor mensen zonder vaste baan lastig is om vooruit te kijken en te plannen, onder meer als het gaat om [sociale zekerheid](#), [inkomen](#) en [pensioen](#). Door de toegenomen - en volgens sommigen te ver doorgesloten - [flexibilisering van de arbeidsmarkt](#) is dat een steeds groter probleem aan het worden. Zie ook: [onzekerheid](#), [flexibilisering van de arbeidsmarkt](#), [flexisme](#), [inkomen](#), [sociale zekerheid](#), [flexicurity](#), [financiële levenscyclus](#), [financiële planning](#), [niet-veel-maar-toereikendcriterium](#). Vergelijk: [belastingonzekerheid](#).

Macronisme

De economische politiek van de Franse president Emmanuel Macron. Wat die politiek precies is moet nog blijken. Dat lijkt voorsog (juli 2017) een mix van [neoliberalisme](#) en [staatsinterventie](#). Ook wel aangeduid als [Macronomie](#). De tijd zal moeten leren wat Macronisme uiteindelijk precies behelst.... Zie ook: [neoliberalisme](#), [staatsinterventie](#). Vergelijk: [Colbertisme](#), [Mercantilisme](#), [protectionisme](#).

microbeleggingsplatform

Een toepassing waarbij deelnemers met een hele kleine inleg kunnen [indexbeleggen](#). Bijvoorbeeld door van deelnemende rekeninghouders van een bank alle betalingen omhoog af te ronden, en dit extra bedrag opzij te zetten en periodiek automatisch toe te voegen aan een [effectenrekening](#), van waaruit vervolgens wordt belegd. Voorbeelden van dergelijke platformen zijn [Acorns](#) en [Plum](#).

Zie ook: [platform](#), [handelsplatform](#), [bot](#), [tradebot](#), [chat bot](#), [indexbeleggen](#), [passief portefeuillebeheer](#), [tracker](#). Vergelijk: [microkrediet](#), [micropayment](#).

ontcasher

Het bewust terugdringen van contante betalingen ten gunste van [cashloos betalen](#), waardoor - als die ontwikkeling doorzet - een [cashless society](#) ontstaat, een maatschappij waarin het niet of nauwelijks nog mogelijk is met [contant geld](#) te betalen. Die ontcashing heeft zeker een aantal voordelen (bijvoorbeeld: minder geld in [kas](#) kan de veiligheid van winkeliers vergroten, de kans op fraude verkleinen, geen gedoe met wisselgeld), maar er kleven ook nadelen en risico's aan. Zo krijgen private partijen (banken, [betaaldienstverlener](#) en andere ondernemingen) en ook de [overheid](#) steeds meer grip op het leven van burgers; burgers kunnen niet om deze partijen heen (gedwongen winkelnering, er ontstaat een '[captive market](#)') en deze partijen beschikken bovendien over grote hoeveelheden data van die burgers. Engels: *de-cashing*. Zie ook: [betalingenverkeer](#), [elektronisch betalingsverkeer](#), [giraal geld](#), [cashloos betalen](#), [cashless society](#), [betaaldata](#), [betaalgedrag](#), [big data](#), [captive market](#), [economische machtspositie](#), [marktmarkt](#).

Oudedagsverplichting

Afgekort: odv, ODV. Nederland: benaming van een soort [spaarrekening](#) in de eigen BV - de [besloten vennootschap](#) met een [directeur-grootaandeelhouder](#) (DGA). Met ingang van 2017 is het voor een directeur-grootaandeelhouder niet meer mogelijk [pensioen in eigen beheer](#) op te bouwen. Ook mag binnen een bestaande regeling geen toevoeging aan de pensioenvoorziening meer plaatsvinden, behalve eventuele [indexatie](#) van de verplichting. De directeur-grootaandeelhouder met een bestaande pensioenregeling in eigen beheer krijgt drie mogelijkheden. Het premievrije pensioen blijft bestaan, het pensioen kan worden [afgekocht](#) of de bestaande pensioenvoorziening kan worden omgezet in een zogeheten Oudedagsverplichting (ODV). Wie gebruik maakt van de regeling voor afkoop van de pensioenregeling of omzetting in een oudedagsverplichting (ODV), hoeft geen loon- en inkomstenbelasting te betalen over het verschil tussen de [commerciële waarde](#) en de [fiscale waarde](#). Ook betaalt hij niet de [revisierente](#), die normaal gesproken wel verschuldigd zou zijn. De DGA betaalt geen belasting over het ODV-tegoed, maar wel over de uitkeringen. Zie ook: [directeur-grootaandeelhouder](#), [pensioen in eigen beheer](#), [voorziening](#). Vergelijk: [oudedagsvoorziening](#), [pensioenverplichting](#).

Paradise Papers

Een grote hoeveelheid gelekte documenten die informatie verschaffen over structuren ([belastingconstructies](#)) die ondernemingen en personen gebruiken om belastingen te ontwijken en

ontduiken. In de documenten gaat het om constructies in een groot aantal jurisdicties, zoals de '[offshore financial centres](#)' Bermuda, de Kaaimaneilanden Malta en andere [belastingparadijzen](#). Ook Nederland en België komen in deze constructies voor. Het bestaan van de Paradise Papers werd in november 2017 in het nieuws gebracht. Het gaat in totaal om 13,4 miljoen documenten die betrekking hebben op de periode 1950-2016. Deze documenten zijn gelekt naar de Süddeutsche Zeitung. Die documenten zijn via het [International Consortium of Investigative Journalists](#) (ICIJ) gedeeld met 382 journalisten in 67 landen. Zie ook: [belastingontwijking](#), [belastingontduiking](#), [ruling](#), [belastingconstructie](#), [belastingroute](#), [belastingshoppen](#), [facilitator](#), [belastingparadijs](#), [wegsluizen](#), [brievbusmaatschappij](#), [schermvennootschap](#), [datalek](#), [offshore financial centre](#), [Financial Secrecy Index](#), [reputatierisico](#). Vergelijk: [Offshore Leaks](#), [Luxembourg Leaks](#), [Swiss Leaks](#), [Panama Papers](#).

pechfonds

Een afgezonderd bedrag dat in noodsituaties gebruikt kan worden om belangrijke operaties gaande te houden. In de VS hebben veel staten een dergelijk fonds om tijdelijke tekorten op te vangen en belangrijke zaken doorgang te laten vinden. Ook voor de [Europese Unie](#) (EU) wordt een dergelijk fonds bepleit. Engels: *rainy days fund*. Zie ook: [noodfonds](#), [vangnetconstructie](#), [reddingsoperatie](#), [schokdemper \(Eurozone\)](#). Vergelijk: [European Safe Assets](#).

scharrelondernemer

Scharrelondernemen is parttime ondernemen vanuit een ([bijstands](#))uitkeringssituatie. Een initiatief in de Nederlandse stad Breda wil mensen in de bijstand, die (nog) niet helemaal zonder bijstand kunnen stimuleren en re-integreren door te gaan ondernemen. Hiertoe is een door de stad Breda gesteunde [coöperatie](#) - 'De Vrije Uitloop' genaamd - opgericht. Hier kunnen mensen uit Breda met een bijstandsuitkering hun vaardigheden en passies omzetten in diensten en producten om zodoende een gedeelte van hun uitkering zelf te kunnen verdienen. De leden van de coöperatie worden 'scharrelondernemers' genoemd. Noot: het begrip dateert al uit 2015 maar kwam recent weer in het nieuws. Zie ook: [bijstand](#), [uitkering](#), [coöperatie](#), [starter](#), [start-up](#), [maatschappelijk verantwoord ondernemen](#), [sociaal ondernemen](#).

schokdemper (eurozone)

Een (in november 2017) nog niet aangenomen plan van de [Europese Commissie](#) om grote, onverwachte financiële [schokken](#) in de [eurozone](#) te dempen en op te vangen met kortlopende [kredieten](#) van het [Europees Monetair Fonds](#) (EMF). Met die kredieten zouden investeringen, waarop doorgaans het eerst wordt bezuinigd, moeten worden gered (en dus ook banen). Die schokdemper zou zo moeten voorkomen dat een schok kan uitgroeien tot een complete crisis. Deze kredieten zouden alleen toegankelijk mogen zijn voor landen die aantoonbaar verstandig [begrotingsbeleid](#) hebben gevoerd. Zie ook: [eurozone](#), [eurocrisis](#), [schok](#), [schokbestendig](#), [schokbestendig financieel systeem](#).

scholingsrugzak

Spottend ook wel aangeduid met *scholingsrugzakje*. Voorstel (januari 2017) van de [AWVN](#) om de

transitievergoeding aan het einde van een dienstverband te vervangen door een individueel gedurende het dienstverband op te bouwen budget voor scholing. Werknemersorganisaties zijn vooralsnog tegen en denken eerder aan 'niet in plaats van' maar 'naast elkaar'.

schuldenbeest

Begrip dat uitdrukking geeft aan de grote bezorgdheid over de omvang van de **schuldenberg** waarmee veel **economieën** kampen, een schuldenberg die alsmat groeit, steeds minder hanteerbaar wordt en grote **risico's** oplevert. Engels: *debt monster*. Zie ook: **schuldenberg**, **schuldmuur**, **schuldhoudbaarheid**, **houdbaarheidssaldo**, **sovereign risk**, **landenrisico**, **schuldenklok**, **financial balance of terror**. Vergelijk: **inflatiespook**.

Super Thursday

Donderdag 26 oktober 2017, dag waarop veel Amerikaanse **Big Tech**-ondernemingen - zoals Amazon, Alphabet (Google), Microsoft en Intel - hun **cijfers** bekend maakten: de resultaten die zij presenteren overtroffen alle reeds positieve verwachtingen. Zie ook: **cijfers**, **cijferregen**, **cijferseizoen**, **beursfeest**, **Big Tech**, **Silicon Valley**, **Frightful Five**, **kwartaalcijfers**, **gebroken boekjaar**. Vergelijk: **Black Thursday**, **Super Saturday**.

teflonbeurs

Ook: teflon-beurs. Een effectenbeurs die ongevoelig is voor (zich niets aantrekt van) economische tegenslagen, politieke onzekerheden en tegenstellingen. Vernoemd naar de kunststof teflon, die vooral bekend is als antiaanbaklaag in koekenpannen. In het begrip teflonbeurs glijdt alle ellende en turbulentie als het ware van de beurs af. Vergelijk: **Brexit-proof**.

tegeltaks

Ook: tegelbelasting, tuintegeltaks. Bijnaam voor een (gemeentelijke) belasting op betegelde tuinen. Deze belemmeren immers in hoge mate de afvoer van hemelwater; dat kan leiden tot overstromingen. Het is dus een soort **milieubelasting**; veel gemeenten overwegen een dergelijke maatregel. Medio 2017 gaat het nog om plannen, maar daadwerkelijke invoering lijkt slechts een kwestie van tijd. Zie ook: **duurzaamheid**.

Trumpflatie

Meteen na de overwinning van Donald Trump in de Amerikaanse presidentsverkiezing op 9 november 2016 schoten de rentevoeten op overheidsobligaties over heel de wereld omhoog. **Beleggers** vrezen dat president Donald Trump een golf van **inflatie** zal veroorzaken, sterkere **economische groei** en uiteindelijk ook hogere **rentevoeten**. In zijn overwinningsspeech zei Trump al dat hij werk wil maken van de heropbouw van de Amerikaan **infrastructuur**. Dit zal **economische groei** opleveren en inflatie creëren. Trump wil ook de **vennootschapsbelasting** verlagen. Meer uitgaven en minder inkomsten, dat wil zeggen dat de **schuldenberg** van de Verenigde Staten zal aangroeien. Engels: *Trumpflation*. Zie ook: **Trumponomics**, **inflatie**, **staatsschuld**. Vergelijk: **Trumponomics**, **Trumpcalyps**, **Trump-effect**.

Trampoline

Variante op het woord trampoline, waarmee aangegeven wordt dat de grote **onzekerheid** ten aanzien van het beleid van de Amerikaanse president Trump in bepaalde sectoren kan leiden tot sterk schommelende prijzen, dus tot een hoge beweeglijkheid (zie: **volatiliteit**). Zie ook: **onzekerheid**, **beleidsonzekerheid**, **vertrouwen**, **volatiliteit**, **turbulentie**, **grijze zwaan**, **zwarte zwaan**, **Trump-effect**, **Trump dump**.

tussenbaan

Een middenweg tussen de vaste baan en de onzekere, tijdelijke baan. Het gaat om een langdurig tijdelijk contract - maximaal 4 jaar - gecombineerd met **geld** voor scholing. Werkgevers vinden vaste dienstverbanden vaak te duur, waardoor tijdelijke banen de laatste jaren een enorme vlucht hebben genomen. Vakbonden willen werknemers juist meer perspectief bieden. De tussenbaan is een voorstel van Nederlandse werkgevers in de sector van supermarkten en levensmiddelenzaken en de **vakbond** CNV Vakmensen (april 2017). Deskundigen denken dat de tussenbaan vooral perspectief biedt voor studenten die nog geen baan hebben, carrièreswitchers, ouderen en werklozen. Een mogelijk nadeel is dat de kans bestaat dat werkgevers straks alleen nog tussenbanen aanbieden, omdat vaste contracten een stuk duurder zijn. Zie ook: **baan**. Vergelijk: **deeltijd baan**, **flexibele baan**, **combinatiebaan**.

verzuim-Bv

Frauduleuze constructie waarbij iemand een **BV** opricht met relatief duurbetaald personeel dat in feite alleen op papier bestaat. Na enige tijd worden veel werknemers ziek gemeld en de werkgever claimt de 'schade' bij de verzekeraar. De op de verzuimpolis uitgekeerde bedragen worden direct via buitenlandse bankrekeningen weggesluisd. Zie ook: **fraude**.

wegloopcompensatie

Een geldbedrag dat betaald moet worden aan een adspirant koper door de over te nemen onderneming in het geval een voorgenomen (niet-**vijandige**) **overname** wegens in de koopovereenkomst genoemde redenen niet doorgaat. Anders gezegd een boete voor het ontbinden van het contract, het afbreken van de overname. Zie (de in financiële kringen meer gebruikelijke benaming): **break-up fee**. Engels: *break-up fee*, *termination fee*, *abort fee*. Zie ook: **overname**, **uitstapkosten**, **termination fee**. Vergelijk: **opzegboete**.

De Financiële Begrippenlijst in kernwoorden

- In functionele zin: begrippen, begrippenlijst, lexicon, glossarium, termen, termenlijst, terminologie, thesaurus, vaktermen, woordenboek, woordenlijst, dictionair, encyclopedie, definities, betekenissen, uitleg, verklaring, verklarende woordenlijst.
- Inhoudelijk: economie, geld, geldzaken, financiële planning, financieel-economisch, financiële markten, beurs, beleggen, bedrijfsfinanciering, corporate finance, corporate treasury, pensioenen, private-equity, venture capital, bankieren, verzekeren.

Onze vaste bezoekers

- Particuliere beleggers.
- Medewerkers bij effecteninstellingen die particuliere beleggers adviseren en begeleiden.
- Professionals bij banken, verzekeraars, pensioenfondsen, beleggingsinstellingen, financiële intermediairs, clearinginstellingen, kredietverleners, corporate treasury afdelingen, accountantsorganisaties, advocatenkantoren, enz.
- Brancheorganisaties en vakopleidingen.
- Docenten en leerlingen van middelbare scholen, docenten en studenten van hogescholen en universiteiten (onderwijs).
- Journalisten, vertalers, professionals in financiële communicatie, investor relations, enz.
- Alle overigen die geïnteresseerd zijn in hetgeen zich afspeelt binnen de economie en financiële markten.

[Home](#) | [Begrippen A-Z](#) | [Thema's](#) | [Adverteren](#) | [Contact](#)

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z # **Meest opgevraagde begrippen**

Trefwoord: zoek

Heldere uitleg van begrippen over economie, geld, geldzaken, financiële markten, beurs en beleggen

Wie zijn wij? - Welkom bij de *De Financiële Begrippenlijst*, www.dfonline.nl, het meest uitgebreide, Nederlandstalige financieel-economische lexicon. Een online financieel-economisch woordenboek met inmiddels 18154 gepubliceerde termen op het gebied van *economie, geld, geldzaken, financiële markten, beurs en beleggen*, uitgelegd in begrijpelijke taal.

Actuele, online kennishulp - Laagdrempelige financieel-economische kennis, samengesteld en voortdurend geactualiseerd door een volledig onafhankelijke redactie (niet gelieerd aan enige financiële dienstverlener), gratis toegang.

18.000+ begrippen in ons financieel-economisch woordenboek - Meer dan 18.000 termen en afkortingen, duidelijke definities en uitleg, onderling verbonden door ruim 180.000 kruisverwijzingen tussen de verschillende begrippen en thema's.

Begrippen per thema - Op dit moment zijn er al meer dan 60 [thema's](#).
Bijvoorbeeld: [Belastingen](#) | [Conjunctuur & economische indicatoren](#) | [Financiële Planning](#) | [Fraude, list, bedrog, corruptie](#) | [Kredietcrisis](#) | [Pensioenen](#) | [Private equity & durfkapitaal](#) | en meer....
Het aantal thema's groeit voortdurend.

Begrip van de Dag via Twitter
Dagelijks om 9u wordt via [Twitter](#) een actueel Begrip van de Dag verspreid (@RedactieDFB).

Begrip van de Dag

pensioenval

Vandaag 17-12-2017

18154 begrippen & definities

- 1 International Bank Accou...
- 2 Dogs of the Dow
- 3 AFM-mannetje
- 4 ouwe jongens krentenbroo...
- 5 excasso
- 6 inkomen
- 7 out-of-pocket kosten
- 8 hypotheekrenteaftek
- 9 generatie Y
- 10 pensioen

Meer >>

Thema's

Beurzen, OTC & Handelsplatformen
333 begrippen

Meer >>

Recent verbeterd

16-12 schokdemper (eurozone)
15-12 initial coin offering
15-12 pechfondsen
15-12 Fort Knox
15-12 Fort Oranje
15-12 kloonpolis
15-12 erfpachtvluchteling
15-12 erfpacht
15-12 zakelijk recht
15-12 woonlasten

Meer >>

Suggesties

Mist u een begrip? Suggesties?
Stuur ons dan een e-mail.